

Organizacija i poslovanje u šumarstvu

Pravni i politički okviri MSP u sektoru šumarstva: Evropska Unija i zemlje Zapadnog Balkana

Beograd, 2010.

Sadržaj

- 1 Uvod**
- 2 Osnovne informacije**
- 3 Strateški okviri**
- 4 Pravni okviri**
- 5 NŠAP**
- 6 Institucionalni okviri**
- 7 Zaključci**

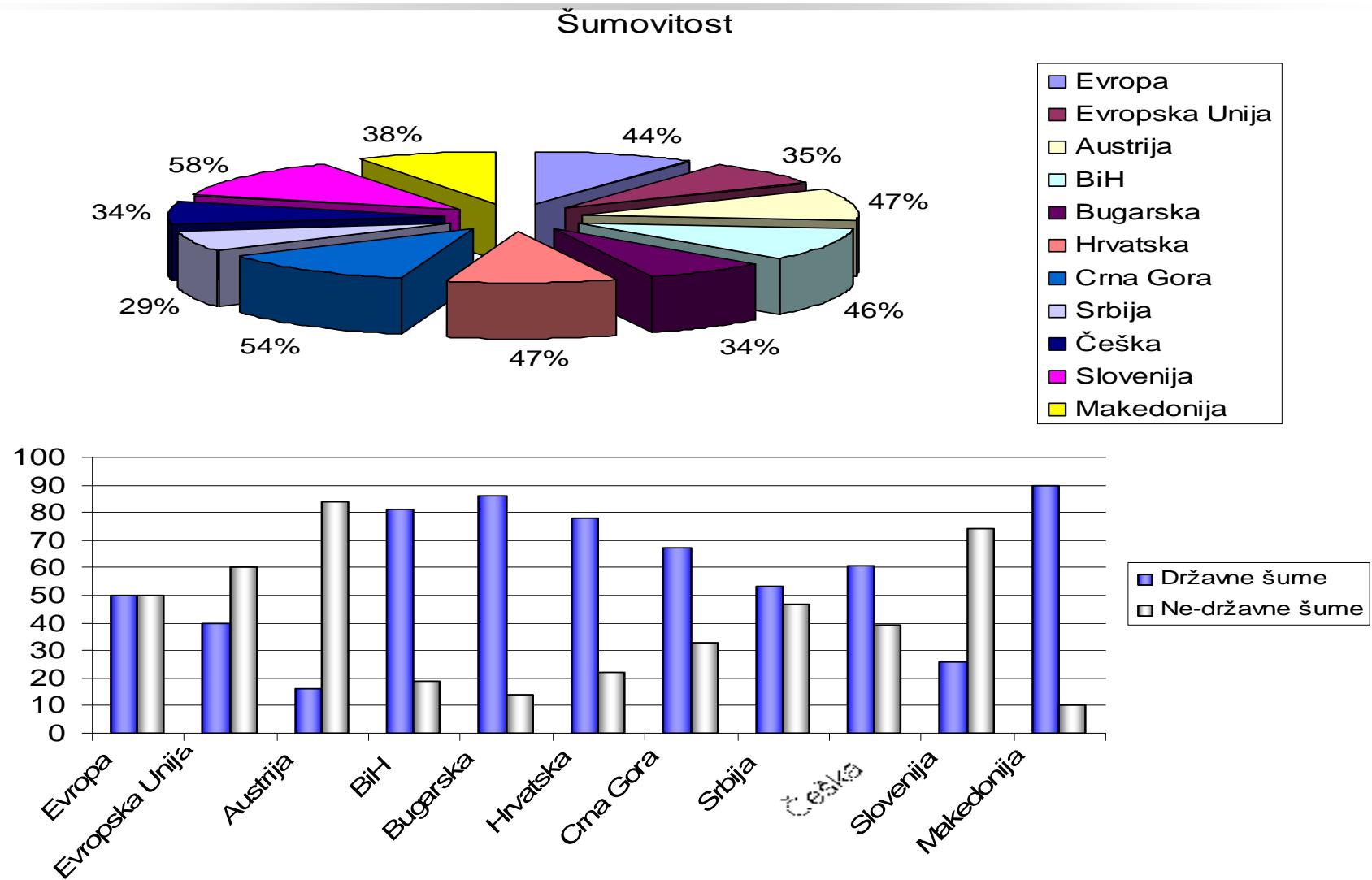
1. Uvod

- Šumski resursi u Evropi
  - Jedan od najvažnijih obnovljivih resursa
  - Pružaju višestruke koristi društvu i privredi
- Najveći izazov EU: da uskladi ekonomski razvoj sa ciljem zaštitom prirode uz jačanje evropskog socijalnog modela
- Cilj ovog rada: uporedna analiza pravnih i strateških okvira, koji se odnose na sektor MSP u šumarstvu u Srbiji sa nacionalnim zakonima i strategijama izabralih zemalja zapadnog Balkana i Evropske Unije

2. Osnovne informacije

2.1. Šumarstvo

2.2. MSP u sektoru šumarstva

- 20 miliona **MSP** u EU **predstavlja 99% preduzeća**
- u **šumarstvu** i srodnim industrijama je zaposleno oko **3,4 miliona ljudi**

3. Strateški okviri

EU / Zemlja	Strategija šumarstva	MSP Strategija
EU	✓	✓
Austrija	*	/
Bugarska	✓	✓
Češka	/	/
Slovenija	✓	✓
Federacija BiH	/	✓
Republika Srpska	/	/
Hrvatska	✓	/
Crna Gora	✓	/
Makedonija	✓	✓
Srbija	✓	✓

Izvor: autori

* Austrijski šumarski dijalog

3.1. Strategija šumarstva EU

- pruža pravni okvir za aktivnosti vezane za šumarstvo u EU
- ističe značaj multifunkcionalne uloge šuma i održivog gazdovanja šumama
- jasno prepoznaće i ističe značaj konkurentne industrije šumarstva, kroz podršku MSP

3.1. Strategija šumarstva EU

koncept podeljene odgovornosti

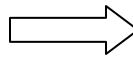
**koncept sprovodenja internacionalnih
obaveza kroz NŠP**

Potreba da se
unapredi kordinacija i saradnja

Osnovni principi

3.1.1. Zemlje EU

Austrija   *Austrijski šumarski dijalog*

Cilj je da se osigura i trajno poboljša održivo gazdovanje, zaštita i razvoj šuma u Austriji

Slovenija & Bugarska

- definisani su osnovni ciljevi održivog gazdovanja šumama
  - u dugoročnim ciljevima se ne spominju MSP na značajan način
  - jedan od glavnih ciljeva

stvaranje uslova za osiguranje razvoja sektora

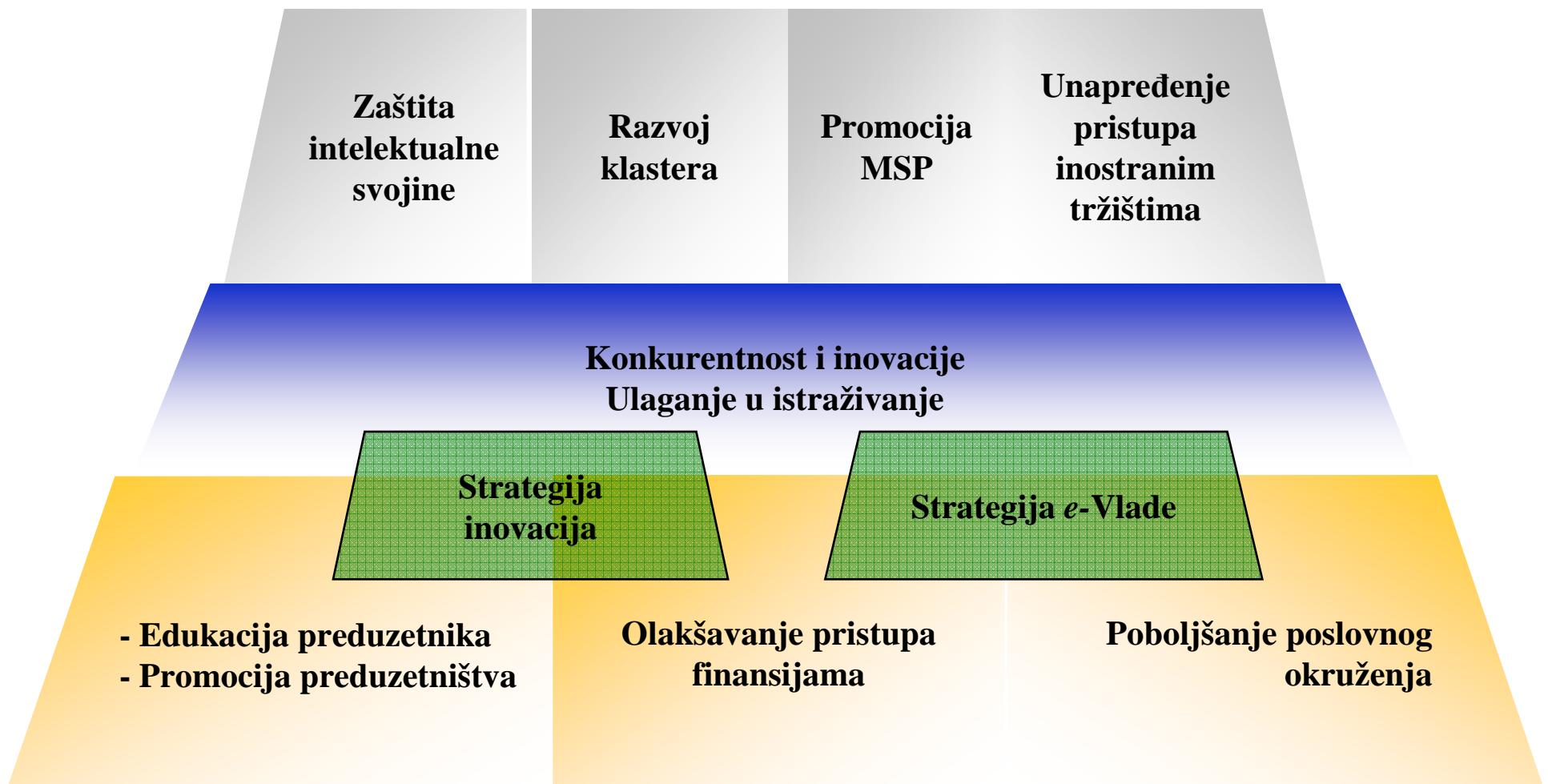
3.1.2. Zemlje Zapadnog Balkana i Srbija

- Strategije jasno naglašavaju i prepoznaju značaj MSP u šumarstvu idrvnoj industriji
  - *podrška osnovanju i razvoju MSP*
  - *unaprediti efektivnost i konkurentnost MSP*
  - *stvaranje povoljnog pravnog, ekonomskog i institucionalnog okruženja*

3.2. Strateški okviri MSP

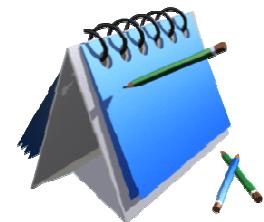
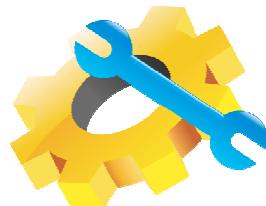
3.2.1. Evropske zemlje i Zapadni Balkan

3.2. Strateški okviri MSP

3.2.2. Srbija

- *Strategija razvoja konkurentnih i inovativnih malih i srednjih preduzeća (2008. – 2013.)*
  - strateški dokument za MSP, koji jasno definiše glavne prioritete
  - ne postoji jasna povezanost između Strategije i MSP u šumarstvu

4. Zakonodavni okvir

EU / Zemlja	Zakon o šumama	Zakon o preduzećima	Zakon o MSP
EU	/	/	/
Austrija	✓	✓	/
Bugarska	✓	✓	✓
Češka	✓	✓	✓
Slovenija	✓	✓	/
Bosna i Hercegovina	✓	✓	✓
Hrvatska	✓	✓	/
Crna Gora	✓	✓	/
Makedonija	✓	✓	/
Srbija	✓	✓	/

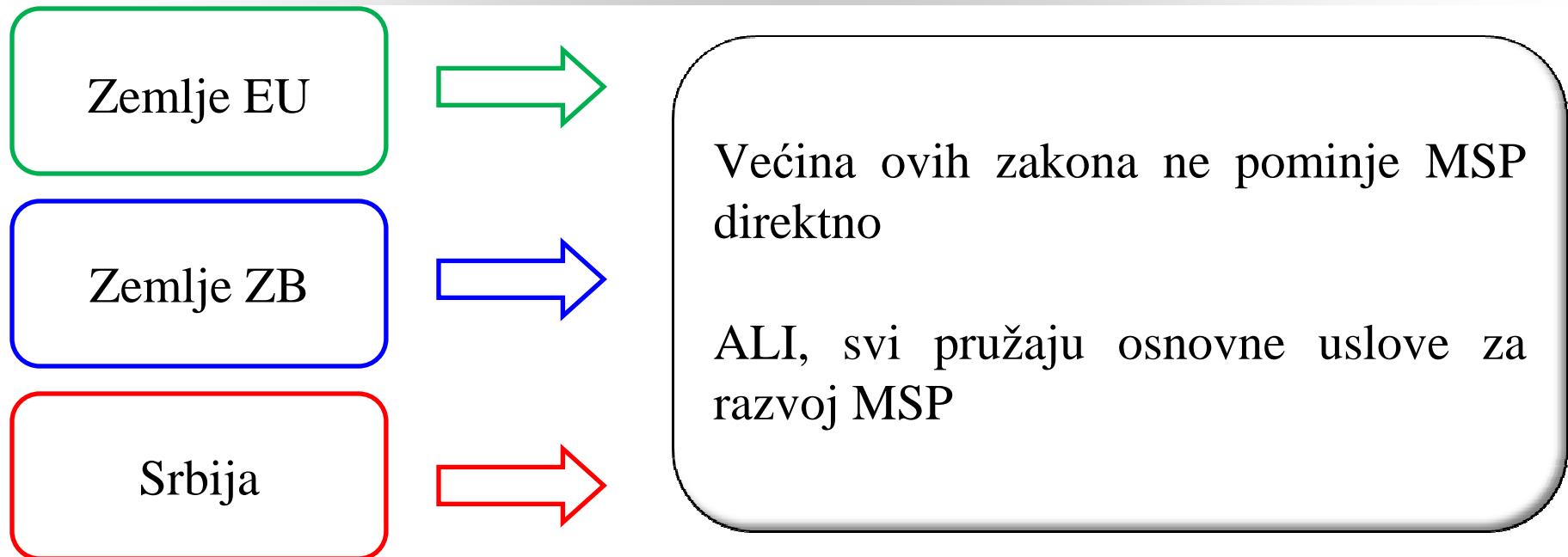
Source: Authors

4.1. Zakon o šumama

Zemlja	Godina usvajanja	MSP se pominju u Zakonu	MSP se ne pominju u Zakonu
Austrija	1975	/	✓
Bugarska	1997	/	✓
Češka	1995	/	✓
Slovenija	1993	/	✓
Federacija BiH	2002	✓	/
Republika Srpska	2008	✓	/
Hrvatska	2005	✓	/
Crna Gora	2000	✓	/
Makedonija	1997	/	✓
Srbija	2010	✓	/

Izvor: autori

4.1. Zakon o šumama

- Osnovni uslov za privatna preduzeća da obavljaju poslove u šumarstvu je posedovanje **dozvole**
- Dozvole izdaje **Komora šumarskih inženjera** ili **nadležno ministarstvo**
- Na ovaj način je moguć i olakšan razvoj MSP u sektoru šumarstva

4.2. Zakon o preduzećima

Slovenija (EU)

- potpuna harmonizacija sa legislativom Evropske Unije
- definiše osnovna pravila statusa kompanija
- sektor MSP se ne pominje direktno

Zemlje ZB &
Srbija

- definiše osnovne forme organizacije preduzeća
- MSP bi trebalo da bude organizovana kao društva sa organičenom odgovornošću

4.3. Zakon o MSP

Naziv zakona	God. usvajanja	Bugarska	Češka	Federacija BIH	Republika Srpska
Zakon o MSP	1999	√			
Akt o podršci MSP	2002		√		
Zakon o stimulaciji malih preduzeća	2006			√	
Zakon o promociji MSP	2008				√

Izvor: autori

- Najznačajniji pravni dokument u sektoru MSP
- Zakon:
  - *definiše ciljeve i strategije MSP*
  - *utvrđuje principe za pružanje podrške za pokretanje poslovanja MSP*
  - *uređuje planiranje, finansiranje i sprovodenje bezbednosnih mera za razvoj male privrede*

Srbija

Zakon o privatnim preuzetnicima

Privatni preuzetnik
je fizičko lice, ali
kompanija je pravno
lice

Zakon o preuzećima

Zasniva se na
različitim formama
organizacije poslovanja
**MSP se nigde posebno
ne pominju**

Zakon o računovodstvu i reviziji

Definiše veličinu i kriterijume
podele pravnih lica na osnovu
nekoliko parametara

5. Nacionalni šumarski akcioni plan (NŠAP)

EU / Zemlja	NŠAP	Godina usvajanja
EU	√	2006
Austrija	√	2007
Bugarska	√	2006
Češka	√	2008
Slovenija	√	2007
Bosna i Hercegovina	/	/
Hrvatska	/	/
Crna Gora	/	/
Makedonija	/	/
Srbija	/	/

Izvor: autori

5.1. Šumarski akcioni plan EU

- zasniva se na Strategiji šumarstva EU i zaključcima Saveta Evrope
- pokriva prediod od pet godina 2007-2011

Doprinos
kvalitetu života

Podsticanje
kordinacije i
komunikacije

Unapređenje i zaštita
životne sredine

Unapređenje
dugoročne
konkurentnosti

5.2. Zemlje EU Austrija

Austrijski šumarski program: omogućava horizontalnu i vertikalnu kooperaciju preduzeća

Osnovni principi

- Obezbititi trajne prihode za preduzeća
- Održivo snabdevanje šumskim proizvodima i uslugama
- Povećati kapacitete srodnih industrija

Češka

Nacionalni šumarski program (2008 - 2013)

Glavni problemi

- Ne spominje se pojam MSP
- Ne postoje mere koje direktno podržavaju razvoj MSP

Slovenija

Odluka o Nacionalnom šumarskom programu (2007)

Glavne karakteristike

- Osnovni strateški dokument
- Ne spominju se MSP u šumarstvu (samo u drvnoj i paprinoj industriji)

Bugarska

Strateski akcioni plan za razvoj sektora šumarstva (2007-2011)

Mere koje promovišu
MSP u šumarstvu

- Razvoj i implementacija procesa stvaranja dodate vrednosti u industriji šumarstva:
  - promocija osnivanja "klastera šumarstva"
  - razvoj i implamantacija vodećih praksi u gazdovanju šumama i preduzetništvu

5.3. Zemlje ZB i Srbija

- Ne postoji **šumarski akcioni plan** ni u jednoj državi ZP, uključujući i Srbiju
- Strateška dokumenta u oblasti šumarstva **predviđaju** izradu akcionog plana

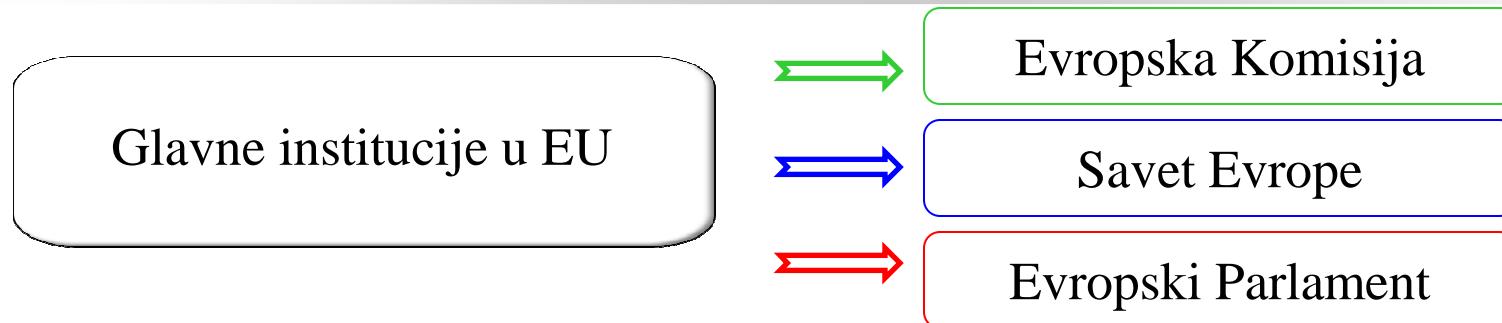
Glavni problemi

- Mere definisane strategijom ne mogu biti sprovedene u praksi
- Nisu jasno definisane aktivnosti i pravci razvoja MSP u šumarstvu

6. Institucionalni okviri

6.1. Evropska Unija

- Ove institucije su glavni akteri i učestvovali su u izradi:
  - Strategija šumarstva EU
  - Nacionalni šumarski programi
  - EU šumarski akcioni plan
- Definiše mere za unapređenje MSP u šumarstvu, kao i načine sprovodenja

6.2. Zemlje EU

Zemlja	Ministarstvo nadležno za MSP	Druge državne institucije nadležne za MSP	Druge državne institucije nadležne za šumarstvo	
	Naziv ministarstva	Naziv institucije	Agencija	Komora
Austrija	Ministarstvo ekonomije, porodice i omladine	Privredna komora	/	/
Bugarska	Ministarstvo ekonomije, energije i turizma	Privredna komora	✓	✓
Češka	Ministarstvo industrije i trgovine	Unija MSP	/	✓*
Slovenija	Ministarstvo ekonomije	Agencija	✓**	✓

Izvor: autori

* Češka asocijacija preduzetnika u šumarstvu (ČAPLH)

** Šumarska služba - Slovenija

6.3. Zemlje ZB

Zemlja	Ministarstvo nadležno za MSP	Druge državne institucije nadležne za MSP	Other state institutions for forestry	
	Naziv ministarstva	Naziv institucije	Agencija	Komora
Federacija BIH	Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa	Privredna komora	/	/
Republika Srpska	Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa	Agencija	✓	/
Hrvatska	Ministarstvo ekonomije, rada i preduzetništva	Privredna komora	/	/
Crna Gora	Ministarstvo ekonomije	Direkcija	/	/
Makedonija	Ministarstvo ekonomije	Agencija	/	/

Izvor: autori

6.4. Srbija

Institucije koje pružaju podršku MSP

- Ministarstvo ekonomije i regionalnog razvoja
- Nacionalna agencija za regionalni razvoj
  - Direkcija za razvoj privrednih društava i preduzetništva

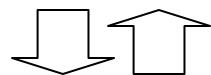
– Nacionalna Agencija obavlja sledeće poslove:

- praćenje i sprovođenje mera podrške razvoju MSP
- realizacija razvojnih projekata
- priprema i realizacija programa edukacije

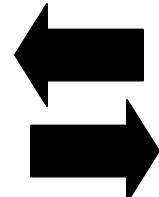
7. Zaključci

Evropska Unija & Zapadni Balkan & Srbija

Šumarstvo

**Industrija
(MSP)**

Održivi razvoj

Ekonomski aspekt

Socijalni aspekt

Ekološki aspekt

Evropska Unija

Jasno definisan okvir

Duga istorija

Princip saradnje

Dinamičan proces razvoja

MSP
u šumarstvu

Potencijalni članovi

Rad na adaptaciji
i harminizaciji

Uticaj tranzicije

Princip saradnje

Potreba za razvojem
i implementacijom

MSP

**POTREBA ZA
HARMONIZACIJOM!**

MSP
u šumarstvu

Hvala na pažnji!!!